S-89.3310 Acoustics and the Physics of Sound — Exam Dec, 2012

Ratkaise kaikki viisi (5) tehtävää. Laskin on sallittu
Mikäli ratkaisit vähintään 16/20 laskuharjoitustehtävää, merkitse selvästi, minkä tehtävän haluat korvattavan laskuharjoituspisteillä.

Tehtävä 1

Allaoleva yhtälö kuvaa kalvon vapaata värähtelyä, jossa z on liikepoikkeama, x ja y ovat kalvon suuntaiset koordinaattiakselit ja Lx ja Ly näitä akseleita vastaavat kalvon dimensiot. Kerro omin sanoin, mikä on seuraavien termien fysikaalinen tulkinta (esim. mitä termi esittää, miksi se on yhtälössä, jne.)

(a) n ja m
(b) ω_{mn}
(c) kaksi ensimmäistä sinitermiä vasemmalta
(d) kaksi viimeistä termiä (jotka sisältävät suureet M ja N)
(e) kaksoissumma

$$z = \sum_{m=1}^{\infty}\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\frac{m\pi}{L_x}x\right)\sin\left(\frac{n\pi}{L_y}y\right)\left(M\sin(\omega_{mn}t) + N\cos(\omega_{mn}t)\right)$$

Tehtävä 2

Laadi oheiselle mekaaniselle piirille
(a) suoran (impedanssi)
(b) käänteisen (admittanssi)
analogian mukaiset sähköiset sijaiskytkennät ja selvitä, mitkä sähköiset suureet esittävät kunkin massan liikenopeutta niissä.

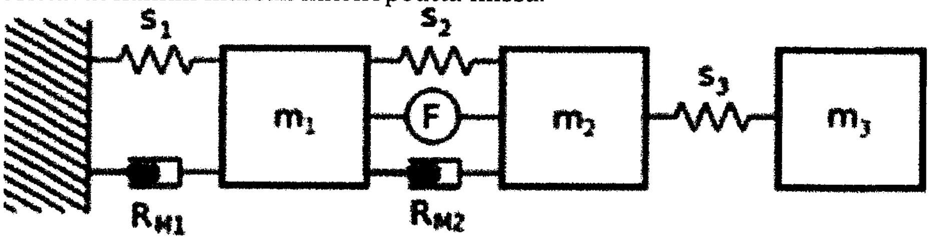

Symbolit kunkin komponentin yhteydessä kuvaavat komponentin arvoa, esim. vasemmanpuolimmaisen jousen jousivakio on s_1. Muista merkitä sähköpiiriin komponenttien tyyppi yksiselitteisesti ja komponentin arvo selkeästi.

Tehtävä 3

Kaikuluotaimen projektori (kaiutin), joka toimii 31 kHz taajuudella ja jonka halkaisija on 50cm, säteilee 100 W akustista tehoa veteen. Oletetaan, että ääni etenee vedessä tasoaaltona hajaantumatta keilassa, jonka halkaisija on vakio 50cm. Määritä

(a) aallonpituus
(b) intensiteetti
(c) äänenpaine
(d) hiukkasnopeus
(e) äänenpainetaso verrattuna äänenpaineeseen 1 Pa

Äänen nopeus vedessä on c=1.484 m/s ja veden tiheys ρ =1000 kg/m^3.

Käännä sivu!

Tehtävä 4

Kymmenen identtistä ympärisuuntaavaa mikrofonia on asennettu samalle suoralle 1/9 metrin etäisyydelle toisistaan. Mikrofoniryhmän mikrofonien tuottamat signaalit summataan yhteen. Ryhmään osuu tasoaalto, jonka taajuus on 343 Hz. Määritä tasoaallon tulokulmat, joilla ryhmästä ei saada mitään signaalia ulos.

Tehtävä 5

Sylinterinmuotoinen putki, jonka pituus on l=0.3m ja poikkipinta-alan säde r=0.02m, on avoin yhdestä päästä ja suljettu toisesta päästä. Kun putkea herätetään (esim. taputtamalla putken päässä), putkesta kuuluu harmoninen ääni. **Määrittele** tämän äänen korkeus ja **arvioi** putken impedanssi ensimmäiselle neljälle harmoniselle taajuudelle.

Käännä sivu!

S-89.3310 Acoustics and Physics of Sound, equation sheet

Decibels:

$$L(\text{dB re } P_0) = 10\log_{10}(P/P_0) \quad \text{(Power quantities)}$$
$$L(\text{dB re } A_0) = 20\log_{10}(A/A_0) \quad \text{(Field quantities)}$$
$$P_0 = 1\text{pW} \quad \text{(Acoustic power)}$$
$$A_0 = 20\mu\text{Pa} \quad \text{(Sound pressure)}$$
$$v_0 = 1\mu\text{m/s} \quad \text{(Particle velocity)}$$

Constants:

$$c = 343\text{m/s} \quad \text{(Speed of sound, 20°, 1ATM)}$$
$$\rho = 1.2\text{kg/m}^3 \quad \text{(Density of air, 20°, 1ATM)}$$

Mechanical:

$$F_\mathrm{k} = -Kx \quad \text{(Hooke)}$$
$$F_\mathrm{m} = m\ddot{x} \quad \text{(Newton)}$$

Trigonometric:

$$e^{ix} = \cos x + i\sin x \quad \text{(Euler)}$$
$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1$$
$$\tan x = \frac{\sin x}{\cos x}$$
$$\cot x = \frac{1}{\tan x}$$

Harmonic oscillation:

$$x_\mathrm{RMS} = x_\mathrm{peak}/\sqrt{2} \quad \text{(Peak values vs. RMS values)}$$
$$\tilde{x} = \tilde{A}e^{i\omega_0 t} \quad \text{(Displacement)}$$
$$\tilde{v} = \dot{\tilde{x}} = i\omega_0\tilde{A}e^{i\omega_0 t} \quad \text{(Velocity)}$$
$$\tilde{a} = \dot{\tilde{v}} = \ddot{\tilde{x}} = -\omega_0^2\tilde{A}e^{i\omega_0 t} \quad \text{(Acceleration)}$$

1DOF oscillator:

$$\ddot{x} + 2\alpha\dot{x} + \omega_0^2 x = f \quad \text{(Damped, forced)}$$
$$\alpha = R_\mathrm{m}/(2m)$$
$$\omega_0 = \sqrt{K/m}$$
$$\omega_\mathrm{d} = \sqrt{\omega_0^2 - \alpha^2}$$

Ideal string:

$$y(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty}\sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right)\left[A_n\sin\left(\frac{n\pi ct}{L}\right) + B_n\cos\left(\frac{n\pi ct}{L}\right)\right] \quad \text{(Bernoulli)}$$

$$A_n = \frac{2}{n\pi c}\int_0^L \dot{y}(x,0)\sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right)dx$$
$$B_n = \frac{2}{L}\int_0^L y(x,0)\sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right)dx$$

Lossy, stiff, driven string:

$$\ddot{y} - c^2y'' + 2R(f)\dot{y} + \frac{EA\kappa^2}{\mu}y'''' = f(x,t) \quad \text{(Wave equation)}$$

Eigenfrequencies:

$$f_{mn} = \frac{1}{2}\sqrt{\frac{T}{\sigma}}\sqrt{\left(\frac{m}{L_x}\right)^2 + \left(\frac{n}{L_y}\right)^2} \quad \text{(Rectangular membrane)}$$
$$f_{mn} = \frac{c}{2\pi R}\beta_{mn} \quad \text{(Circular membrane)}$$
$$f_{lmn} = \frac{c_0}{2}\sqrt{\frac{l^2}{a^2} + \frac{m^2}{b^2} + \frac{n^2}{c^2}} \quad \text{(Rectangular enclosure)}$$

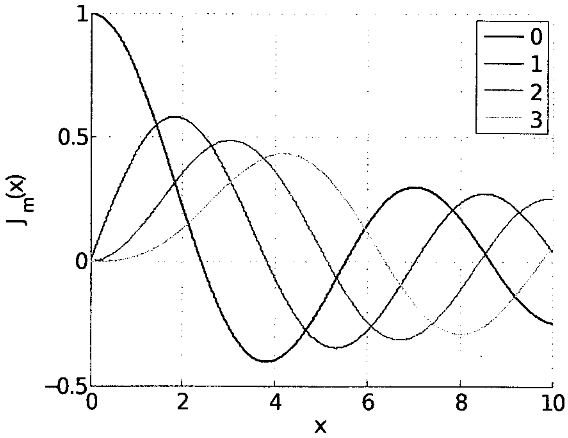

Figure 1: Some of the lowest-order Bessel functions

Modal densities:

$$n_\mathrm{a} = \frac{L}{2c_0} \quad \text{(Axial modes)}$$
$$n_\mathrm{t} = \frac{\pi Af}{c_0^2} - \frac{L}{2c_0} \quad \text{(Tangential modes)}$$
$$n_\mathrm{o} = \frac{4\pi f^2 V}{c_0^3} - \frac{\pi Af}{c_0^2} \quad \text{(Oblique modes)}$$
$$n_\mathrm{tot} \approx \frac{4\pi f^2 V}{c_0^3} \quad \text{(High-frequency approximation)}$$

Intensity:

$$\mathbf{I} = p\mathbf{u} \quad (p \text{ and } \mathbf{u} \text{ RMS values})$$

Plane wave:

$$p = \tilde{A}e^{-ikx}e^{i\omega t} \quad \text{(Sound pressure)}$$
$$k = 2\pi/\lambda = \omega/c \quad \text{(Wave number)}$$
$$R = \frac{z_{c2} - z_{c1}}{z_{c2} + z_{c1}} \quad \text{(Reflection coefficient)}$$
$$T = \frac{2z_{c2}}{z_{c2} + z_{c1}} \quad \text{(Transmission coefficient)}$$
$$T = 1 + R$$
$$\mathbf{I}_\mathrm{t} = (1 - |R|^2)\mathbf{I}_\mathrm{i} \quad \text{(Intensity transmission)}$$
$$\theta_\mathrm{i} = \theta_\mathrm{r} \quad \text{(Snell)}$$

Characteristic impedance at distance d from the boundary between two fluids:

$$z_\mathrm{d} = \left(\frac{z_{c1}}{\cos\theta_\mathrm{i}}\right)\frac{\left(\frac{z_{c2}}{\cos\theta_\mathrm{t}}\right) + i\left(\frac{z_{c1}}{\cos\theta_\mathrm{i}}\right)\tan(k_1 d\cos\theta_\mathrm{i})}{\left(\frac{z_{c1}}{\cos\theta_\mathrm{i}}\right) + i\left(\frac{z_{c2}}{\cos\theta_\mathrm{t}}\right)\tan(k_1 d\cos\theta_\mathrm{i})}$$

el. impedance	el. admittance	mechanical	acoustical
voltage U	current I	force F	pressure p
current I	voltage U	velocity v	vol. velocity Q
impedance Z	admittance Y	mech. imped. Z_{M}	ac. imped. Z_{A}
resistance R	conductance G	mech. res. R_{M}	ac. res. R_{A}
inductance L	capacitance C	mass m	ac. ind. L_{A}
capacitance C	inductance L	compliance $\frac{1}{K}$	ac. cap. C_{A}
series conn.	parallel conn.	common velocity	common vol. vel.
parallel conn.	series conn.	common force	common pressure

Table 1: Table of analogies

Derivation rules:

$$D\frac{f(x)}{g(x)} = \frac{g(x)Df(x) - f(x)Dg(x)}{g(x)^2} \quad \text{(Derivation of a fraction)}$$

Spherical sources and -waves:

$$A = 4\pi R^2 \quad \text{(Surface area of sphere)}$$

$$V = \frac{4\pi R^3}{3} \quad \text{(Sphere volume)}$$

$$q_0 = \oint_A v_0 dA = 4\pi R^2 v_0 \quad \text{(Source strength)}$$

$$\tilde{p} = \frac{i\omega\rho q_0}{4\pi r}\frac{1}{1+ikR}e^{-ik(r-R)} \quad \text{(Pressure at distance } r\text{)}$$

$$z_{\mathrm{s}} = \frac{p}{u} = \rho c\left(\frac{ikr}{1+ikr}\right) \quad \text{(Characteristic impedance)}$$

$$P = \frac{|q_0|^2\rho c k^2}{8\pi}\left(\frac{1}{1+kR^2}\right) \quad \text{(Acoustic power)}$$

$$z_{\mathrm{mrad}} = 4\pi R^2\rho c\left(\frac{(kR)^2}{1+(kR)^2} + i\frac{kR}{1+(kR)^2}\right) \quad \text{(Radiation impedance)}$$

$$\tilde{p}(r,\theta) = \frac{\omega^2\rho}{4\pi c r}\left(1+\frac{1}{ikr}\right)e^{-ikr}\mu\cos\theta \quad \text{(Sound pressure at } r \text{ (dipole))}$$

$$\mu = q_0 d \quad \text{(Dipole moment)}$$

$$P = \frac{\omega^4\rho\mu^2}{24\pi c^3} \quad \text{(Acoustic power (dipole))}$$

Piston source:

$$\tilde{p}(r,\theta) = \frac{i\rho\omega R^2\tilde{u}_{\mathrm{n}}}{2r}\left[\frac{2J_1(kR\sin\theta)}{kR\sin\theta}\right]e^{-ikr} \quad \text{(Sound pressure)}$$

$$z_{\mathrm{mrad}} \approx \rho c\pi R^2\left[\frac{(kR)^2}{2} + i\frac{8kR}{3\pi}\right] \quad \text{(Radiation impedance } (kR \ll 1)\text{)}$$

Radiator groups:

$$\tilde{p}(\theta,r) \approx \left(\frac{i\omega\rho q_0}{4\pi r}\right)e^{-ikr}\left[\frac{\sin\left(\frac{N\pi d)}{\lambda}\cos\theta\right)}{\sin\left(\frac{\pi d}{\lambda}\cos\theta\right)}\right] \quad \text{(Sound pressure (equal-phase sources)))}$$

Pipes:

$$z_{\mathrm{a}} = \frac{p}{q} = \frac{p}{uA} = \frac{z_{\mathrm{c}}}{A} \quad \text{(Acoustic impedance)}$$

$$z_{\mathrm{a1}} = \frac{\rho c}{A}\frac{z_{\mathrm{a2}}A\cos(kl) + i\rho c\sin(kl)}{iz_{\mathrm{a2}}A\sin(kl) + \rho c\cos(kl)} \quad (z_{\mathrm{a}} \text{ of a pipe, from end 1} \to \text{end 2})$$

$$R = \frac{z_{\mathrm{a2}} - z_{\mathrm{a1}}}{z_{\mathrm{a2}} + z_{\mathrm{a1}}} \quad \text{(Reflection)}$$

$$T = \frac{2z_{\mathrm{a2}}}{z_{\mathrm{a2}} + z_{\mathrm{a1}}} \quad \text{(Transmission)}$$

$$T = R + 1$$

$$\frac{I_{\mathrm{t}}}{I_{\mathrm{i}}} = \frac{4}{4\cos^2(kl) + (\frac{A_1}{A_2} + \frac{A_2}{A_1})^2\sin^2(kl)} \quad \text{(Expansion chamber)}$$

$$\triangle = \begin{cases} 0.61R & \text{when } l > 0 \\ 0.85R & \text{when } l = 0 \end{cases} \quad \text{(End correction)}$$

Mechanical $\to$ electric system, impedance analogy:

1. make a circuit loop for each mass
2. make a circuit loop for each generator not connected to a mass
3. into each loop: add the electrical version of the directly involved components in series
4. connect different loops by combining their shared elements

Mechanical $\to$ electric system, admittance analogy:

1. for each mass, make circuit node with a grounded capacitor
2. make a grounded node for each generator not connected to a mass, and a grounded node for a rigid body
3. into each node: add the electrical version of the directly involved components in parallel
4. connect different node branches by combining their shared elements

Star-to-triangle transform:

1. inside each loop, insert a reference point
2. insert also a reference point outside the circuit
3. connect the points with lines
4. re-draw the connected pattern next to the circuit
5. for each line, change the intersecting series connection to parallel and switch the components into their dual versions